

نگاهی به فیلم «نذر بی بی» ساخته محمد کریمی

تجربه یا سیاه مشق؟

شاید کارنامه سینمای تجربی در حیطه مضامین دینی و به‌ویژه

عاشورایی چندان پرپرا و رضایتبخش نباشد، اما کشف استعداد‌های تازه‌وارد، امیدوارمان کرده که به‌زودی شاهد تجربه‌های موفقی در این زمینه باشیم؛ تجربه‌هایی که بر بستر شناخت اصول اولیه سینما شکل بگیرد و بعد، تلاش برای یافتن شیوه‌های بیانی جدید، متفاوت و رسیدن به فرمی که محتوای دینی عرضه‌شده در آن، بتواند پاسخگوی نیاز مخاطبان جدی‌تر سینما باشد.

سینمای تجربی همچنان که از عنوانش پیداست، مجالی برای عبور از کلیشه‌های متداول است، نه حیطه‌ای برای فراگیری اصول اولیه سینما و آزمون و خطا در این عرصه. فعالان موفق سینمای تجربی به اصول اولیه سینما تسلط دارند و آنها را می‌شناسند و بر پایه همین شناخت در جست‌وجوی پیدا کردن شیوه‌های نو برای برقراری ارتباطی متفاوت با مخاطبان شان هستند.

«نذر بی‌بی» مضمون ارزشمندی دارد و قرار بوده نگاهی همه فهم به نقش تعلیم دینی و آیینی در ترسیم ارتباط ازهم‌گسیخته آدم‌ها داشته باشد. ولی متأسفانه در پرداخت سینمایی این مضمون به دلیل ضعف‌های مغرط فیلمنامه، کارگردانی و بازیگری ناموفق است و به نظر می‌رسد صرفاً به دلیل آن‌که مضمونی مرتبط باایام سوگواری عاشورای حسینی داشته در برنامه‌نمایش گروه هنر و تجربه‌گنجانده شده است. این در حالی است که تاکنون فیلم‌های به نمایش درآمده در گروه هنر و تجربه، اگرچه به لحاظ کیفی در جایگاه‌های متفاوتی قرار داشته، ولی همیشه تلاش برای تجربه در سینما به عنوان یک اصل در آنها قابل تشخیص و ارزیابی بوده است. «تجربه» در نذر بی‌بی جایگاهی ندارد و خود فیلم به سیاه‌مشی برای فراگیری اصول اولیه سینما شبیه است نه فیلمی که در یک گروه تخصصی سینمایی روی پرده برود و توقع داشته باشیم مخاطبانی هرچند محدود هم داشته باشد. شخصیت‌های اصلی و فرعی فیلم هیچ‌انگیزه‌ای در مخاطب برای پیگیری سرنوشت‌شان ایجاد نمی‌کند.

در حالی که قرار است شاهد تحول آنها در یک موقعیت دشوار تصمیم‌گیری هم باشیم و از همه مهم‌تر پای انسانیت، دین و نذری عاشورایی هم در میان است.

حاج صفر و حاج مرتضی، دو پهلوان هرمزز دیروز و دو کاسب سرشناس امروز هستند که سوءتفاهمی آنها را از هم دور کرده و حالا باید به‌واسطه نذری که هر سال در محل و با مشارکت مردم تهیه می‌شود، زمینه‌های آشتی دوباره آنها فراهم شود. این دو پهلوان قدیمی که حالا قرار است اهالی روزهخانه محل هم در نزدیک شدن‌شان نقش داشته باشند و در مقابل شخصیت منفی قصه قد علم کنند، جز چند دیالوگ و عکس قدیمی نشانی از پهلوانی، مریگری و هرمز بودن ندارند و به همین دلیل روشن هم ارتباطی با مخاطب برقرار نمی‌کنند.

ضمن این‌که بازی‌ها و میزانشن‌های ضعیف و ابتدایی هم مدام در برقراری ارتباط بین فیلم و مخاطب اختلال ایجاد می‌کند. تا جایی که وقتی دوربین روی دست فیلمساز گفت‌وگوی شبانه چند شخصیت فرعی فیلم را در پارک محل به تصویر می‌کشد، چیزی که برای مخاطب باقی می‌ماند، شگفتی از بابت بی‌اعتنایی کارگردان به اصول اولیه طراحی میزانشنی ساده برای گفت‌وگوی چند نفر با هم است!

در شرایطی که فیلم‌هایی با مضامین دینی و عاشورایی در اکران عمومی این سال‌ها همواره با مشکلات فراوانی مواجه بوده است، حساسیت روی تولید و ارائه آثار با کیفیت در این عرصه، می‌تواند زمینه‌ساز اقبال دوباره مخاطبان به مضامین دینی و اخلاقی باشد. افت کیفی این نوع فیلم و اصرار برای نمایش عمومی فیلم‌های ضعیف تولیدشده در این عرصه به هر قیمتی، نتیجه‌ای جز قطع ارتباط کامل مخاطبان با این‌گونه آثار ندارد.

رئیس سازمان سینمایی درباره دستاوردهای این سازمان در دولت سیزدهم گفت: از دستاوردهای مهم ما در دولت سیزدهم توسعه زیرساخت سینماست که نسبت به ۴۰ سال گذشته قابل مقایسه نیست.

اکثر هنرمندان، سینماگران و ساکنان شهرستان‌ها به این مسئله آذعان دارند که دولت سیزدهم توجه جدی به توسعه زیرساخت‌ها داشت. ما تقریباً با افتتاحیه‌هایی که در دو

رشد ۷۰ درصدی ساخت سینما

هفته اخیر انجام خواهد شد، رشد ۷۰درصدی داشتیم. روز اولی که به سازمان سینمایی آمدم قول دادم که هزار سالن سینمایی تحویل خواهم داد و اکنون که در سال ۱۴۰۳ قرار است ما از این سازمان برویم زیرساخت این هزار سالن آماده شده‌است. خزاعی افزود:به دلایل مختلفی توسعه زیرساخت در ۴۰سال اخیر رخ نداد. یکی از دلایل تحقق این امر در دولت سیزدهم این بود که سازمان سینمایی پیگیر موضوع بود و ما

هالیوود در گردهاذاکراان آسیا

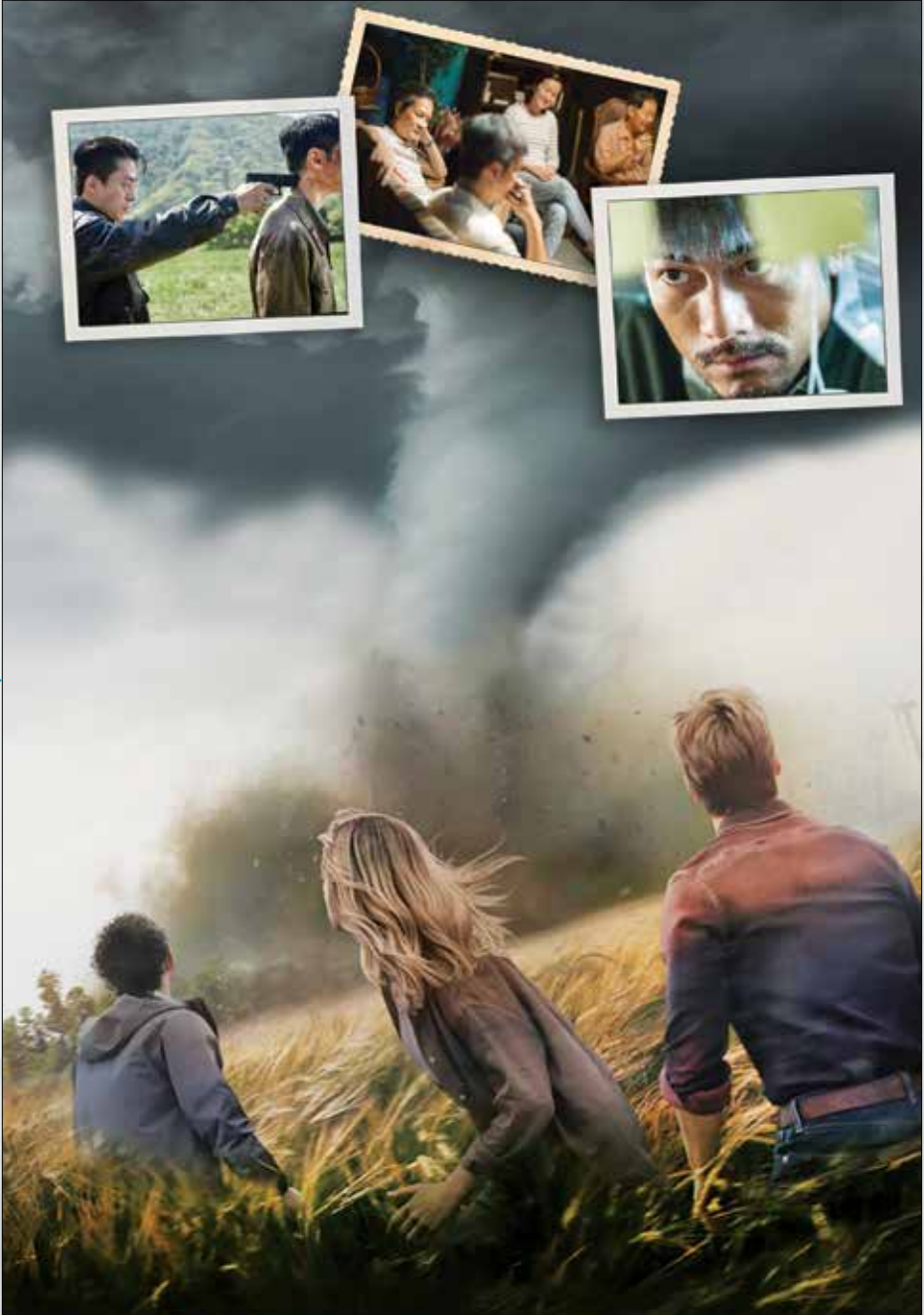
گیشه سینمای کشورهای شرق آسیا نشان می‌دهد که دوران سلطه فیلم‌های آمریکایی در پرجمعیت‌ترین منطقه جهان به‌سر آمده است

است. داستان فیلم درباره سربازی کره‌ای است که در دوران خدمت خود با مسائل و مشکلات پیش‌بینی‌نشده روبه‌رو می‌شود و تلاش دارد تا بر آنها فائق آید. لی جونگ ییل، کارگردان فیلم قبل از این با «کمپانی سامچین» در سال ۲۰۲۰ تماشاگران را شگفت زده و یکی از پرفروش‌ترین تولیدات سال را ارائه کرد. فیلم در سه روز آخر هفته توانست نزدیک به سه میلیون دلار فروش کند و فروش کلی خود بعد از ۱۹ روز نمایش عمومی را به رقم ۱۴ میلیون دلار برساند. به گفته تحلیلگران اقتصادی سینما، تاکنون نزدیک به دو میلیون تماشاچی فرار را تماشا کرده‌اند. این استقبال بالا از کمدی درام فرار باعث شد تا انیمیشن پرسروصدای کمپانی والت دیزنی به نام «درون بیرون» نتواند به صدر جدول هفتگی گیشه برسد و به ردیف دوم جدول رانده شود. ردیف سوم جدول را یک اثر ژاپنی به نام «فیلم سینمایی کاراگاه کونان» در اختیار گرفت. موفقیت این انیمیشن یک بار دیگر نشان داد کارتون‌های ژاپنی همچنان محبوبیت بسیار بالا و زیادی در بین تماشاگران هر دو کشور چین و کره دارند. فروش بالای این انیمیشن‌ها در جدول گیشه نمایش کشورهای همسایه، همیشه دلیل خوبی برای ادامه روند تولید و ساخت کارتون‌ها در بین انیماتورهای ژاپنی بوده است.

تشابهات فرهنگی

یکی از منتقدان کره‌ای در رابطه با استقبال بالای سینماروهای کشور از انیمیشن‌های ژاپنی می‌گوید: «این فیلم‌ها در کنار داستان و پرداخت قوی و خوبی، از بسیاری جهات تشابهات فرهنگی زیادی با فرهنگ و نوع زندگی اهالی کره دارند. تماشاگران کره‌ای زمان دیدن این انیمیشن‌ها، معمولاً گوشه‌ها و روزاییابی از زندگی خود را می‌بینند و با کاراکترهای این داستان‌ها همذات‌پنداری می‌کنند. این نکته‌ای است که انیماتورهای ژاپنی هم از آن آگاه هستند و زمان ساخت فیلم‌هایشان روی آنها سرمایه‌گذاری می‌کنند. تشابهات فرهنگی همیشه عامل خوب و موثری برای موفقیت محصولات خارجی در بازار سینمایی داخلی کره بوده‌است.»

یکی از منتقدان سینمایی چینی می‌گوید: «تابه امروز انیمیشن‌هایی که توسط هرمندان بومی ساخته شده، داستان‌هایی بومی با کاراکترهایی محلی داشته‌است. طبیعی است که سازندگان این کارتون‌ها فیلم‌هایشان را برای تماشاگران داخلی می‌سازند. پس دور از انتظار نیست که این فیلم‌ها نزدیکی بسیار زیادی با فرهنگ و سنن اهالی آن کشور داشته باشد. بعد از موفقیت کلان این انیمیشن‌ها و واکنش گرم و پرهمر تماشاگران با آنها، تصور می‌کنم وقت آن رسیده که انیماتورهای ما یک قدم به جلو برداشته و دست به تولید وخلق انیمیشن‌هایی بزنند که داستان‌هایی عمومی و جهانی با حضور کاراکترهایی همگانی دارد تا بتواند تماشاگران بین‌المللی را نیز جذب خود کند. بسیاری از انیمیشن‌هایی که توسط انیماتورهای کشورهای غربی ساخته می‌شود، از حضور شخصیت‌هایی بهره می‌گیرد که متعلق به یک فرهنگ یا کشور خاص نیست و عموم بینندگان می‌توانند با آنها همذات‌پنداری کرده و شریک داستانگویی‌شان شوند. مطمئن هستم که ما هم توانایی تولید این‌گونه انیمیشن‌ها را داریم تا بتوانیم بازار جهانی را نیز مثل بازار داخلی تحت اختیار بگیریم.»

مقابله کرده و پیروز شوند اما برادران وارنر‌ها این توانا هستند از گردباد جدول گیشه سینماهای چین جان سالم به‌در ببرند!»

«فرار، پرسود کره‌ای

در کره جنوبی هم وضعیت به همین منوال بود و محصولات بومی حرف اول را در جدول هفتگی گیشه زدند. «فرار» با حال و هوای اکشن و درام خود در یک ماه اخیر طوفانی در بین تماشاگران محلی ایجاد کرده

عقیده دارند دو صنعت سینمای آمریکا و انگلستان تولید نسخه انگلیسی‌زبان این فیلم را در دستور کار خود قرار خواهد داد. موفقیت کلان جانشین، مانع اصلی فروش گردهادا در چین شد. این فیلم با افتتاحیه بسیار فاجعه‌بار نزدیک دو میلیون دلاری خود، فاجعه حاضر در داستان فیلم را برای تهیه‌کنندگانش در کمپانی برادران وارنر زنده کرد! طبق نوشته رسانه‌های چینی: «اگر کاراکترهای این فیلم در داستان آن توانستند باگردها‌های سهمگین

برش

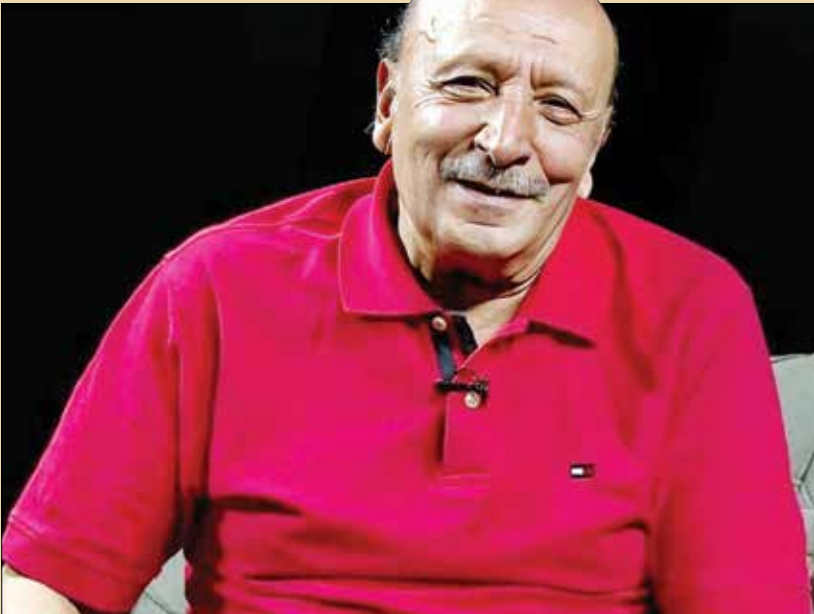

موفقیت انیمیشن آسیایی

رقابت سخت سینمایی بین کشورهای آسیایی و هالیوود، تنها منحصر به فیلم‌ها نمی‌شود و زائر انیمیشن هم شاهد چنین رویکردی است. تا مدتی قبل به نظر می‌رسید بسیاری از کشورهای دنیا توانایی ساخت و تولید آثاری درخور توجه در این ژانر را ندارند و نوعی انحصار در زمینه تولید این نوع فیلم‌ها وجود دارد. این انحصار تا همین اواخر در دست تولیدکنندگان هالیوودی بوده و بیشتر از هر تهیه‌کننده دیگری، دو کمپانی والت دیزنی و دریم‌ورکز بوده‌اند که خود

دودازکنده بلند می‌شود

اصغر سمسارزاده، بازیگر پیشکسوت سینما، تلویزیون و تئاتر این روزها همچنان سخت مشغول فعالیت در عرصه نمایش و تصویر است. سمسارزاده درباره آثاری که در آنها به ایفای نقش می‌پردازد، گفت: هم‌اینک به دنبال پایان یک کار سینمایی به کارگردانی محمود دینی، در آستانه بازی در کاری از مجید صالحی به نام فلش مموری هستم. وی همچنین از ایفای نقش خود در سینمایی مد دام به کارگردانی پدرام پورامیری خبر داد و گفت: سال آینده نیز با نمایش زری خانم به منحنه تئاتر برمی‌گردم.

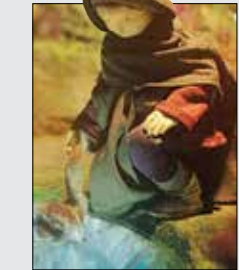

قاب

جلسات متعددی با بخش خصوصی، شهرداری، ادارات کل ارشاد و... برگزار کردیم. رئیس سازمان سینمایی همچنین در رابطه با تأثیر تغییر دولت بر روند اجرایی چهل‌وسومین دوره جشنواره فیلم فجر گفت: کارهای جشنواره فیلم فجر طبق روال پیش می‌رود و ما فراخوان را هم اعلام کرده‌ایم. اکنون منتظریم تا وزیر ارشاد دولت جدید معرفی شود تا ببینیم چه پیش می‌آید.

تأثیر از فیلم هالیوودی گردید که در سینمای کشورهای شرق آسیا متفاوت فیلم‌های بومی شد

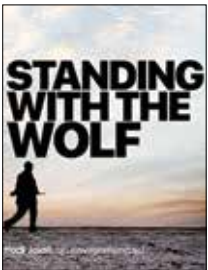
یونانمایی «ده سالگی» به کارگردانی فاطمه جعفری، نامزد دریافت جایزه بخش رقابتی فیلم‌های کوتاه ششمین جشنواره جهانی فیلم کودکان یکن (گل‌های طلایی) شد. این فیلم موفق کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در ادامه حضور بین‌المللی خود در جشنواره‌های جهانی این‌بار در کشور چین با ۱۶ فیلم دیگر از کشورهای برزیل، آمریکا، انگلستان، فرانسه، چین، هند، روسیه و کره جنوبی رقابت می‌کند. فیلم‌های راه‌یافته به بخش رقابتی این جشنواره در بخش‌های رقابتی فیلم‌های بلند بین‌المللی، کوتاه بین‌المللی، کشورهای اروپایی عضو بریکس و بخش ویژه انتخاب و داوری خواهند شد. جشنواره بین‌المللی فیلم کودکان یکن با پشتیبانی کمیته علوم و آموزش کودکان که بزرگ‌ترین انجمن ترویج فرهنگ و هنر کودکان چین است، توانسته به بزرگ‌ترین جشنواره فیلم ویژه کودکان در این کشور تبدیل شود. ششمین جشنواره جهانی فیلم کودکان یکن از ۲۲ تا ۲۸ جولای ۲۰۲۴ (۷ تا ۱۳ مرداد ۱۴۰۳) در منطقه چانویانگ شهر یکن در کشور چین درحال برگزاری است.

رویداد

نامزد ایرانی جشنواره چینی

سینماحقیقت

«ایستاده با گرگ» در سودای فوک طلایی

فیلم مستند «ایستاده با گرگ» به کارگردانی سعید نبی و مریم خدیوی در ادامه حضور بین‌المللی خود نامزد دریافت نشان فوک طلایی و جایزه ویژه بخش مستند جشنواره بین‌المللی فیلم‌های مستند و بلند عامه‌پسند بایکال روسیه با موضوع «مردم و محیط‌زیست» شد. مستند دراماتیک ایستاده با گرگ، داستان واقعی زندگی هادی جلالی محیط‌بانی است که بیش از ۹۹ سامچه از سمت شکارچیان به او شلیک شده و از این سامچه‌های سری که به بدنش اصابت کرده برخی همچنان در بدنش ماندگار هستند. او که از ریاست جمهوری وقت نشان لیاقت فداکاری دریافت کرده در روستا و شهرش بسیار غریب است... در این جشنواره که با حمایت وزارت فرهنگ و دولت روسیه برگزار می‌شود آثاری از ایران، آلمان، رومانی، کره جنوبی، انگلستان، پرتغال، کانادا و... به رقابت می‌پردازند. از ۲۴ فیلم راه‌یافته به جشنواره A فیلم مستند، ۵ فیلم علمی عامه‌پسند، ۳ فیلم بلند و ۸ انیمیشن برای دریافت جایزه ویژه، تدبیس و دیپلم افتخار جشنواره مسابقات نهایی را انجام خواهند داد. گفتنی است اداره‌کل تأمین و رسانه بین‌الملل سیما عرضه بین‌المللی این فیلم را برعهده دارد.